

11. augusti 2020 Aluksne ja Ape piirkonna õppereisi kokkuvõte
*Rahvusvahelise koostööprojekti ettevalmistav projekt „Võrumaa ettevõtjate kasvuprogramm“
(viitenumber 19301900007)*

Projekti raames toimunud õppereisi käigus külastasime LAG Aluksne Rural Partnership tegevuspiirkonnas LEADER toetust saanud ettevõtjaid.

Esimese ettevõtte külastasime Ape linna lähedal ja Vaidava jõe kaldal asuvat **maaturismi kompleksi “MELDERI”** kus on võimalik rentida külalistemaja koos seminari ruumi, sauna, telkimisala ja piknikualaga erinevate ürituste läbiviimiseks. Lisaks pakutakse litsenseeritud kalapüügi võimalust ja jahipidamist. Kohapeal tegutseb köök, milline on võimeline tootlustama ka suurüritusi. Kompleksi perenaise sõnul kasutatakse palju kohalikku toorainet, et pakkuda oma külalistele võimalikult puhas toitu.

Õppereisi käigus toimus kahe LEADER tegevusgrupi omavaheline koostöökohtumine, mille peamiseks teemaks oli ettevõtluse arengu toetamine LEADER tegevusgruppide poolt Lätis ja Eestis. Arutati ühiseid projekteid mida ellu viia järgmisel programmiperioodil kuna Läti partneril on koostööprojektide rahaliste vahendite taotlemine selleks perioodiks ministeeriumi kaudu lõppenud. Kindlasti on oluline koostöö jätkumine. Läti partner on huvitatud juba meil toimunud samalaadse koolitusprogrammi korraldamisest tegutsevatele ettevõtjatele, mille fookus oli praktilisel turundamisel läbi internetikanalite ja – keskkondade.

Järgnevals külastasime Apes asuvat 2012. aastal asutatud metalliettevõtet **OÜ TTR Company**. Leader-programmi kaudu tuule tiibadesse saanud organisatsioon tegeleb metalli töötlemise ja metalltoodete valmistamisega, ka individuaalsete tellimustega. Kohalikul turul on firma hästi tuntud. Eesmärk on jõuda arendustöödega tootmises innovatiivsete ja kõrge kvaliteediga toodeteni. LEADER projektiga on soetanud uusi seadmeid metallitööks.

Ettevõtte omanikul Teters Naurisel on sihid säetud kõrgele. Juba praegu teeb TTR Company ka rahvusvahelist koostööd ja tulevikus on plaan tulla välja omatoodanguga.

Järgmine märkimisväärne Aluksne tegevusgrupi Leader programmi edulugu oli seotud pereettevõtte **OÜ Linden**'i loodud õmblustöökojaga, milline tegeles aastaid rõivaste müügiga. Omanikud otsustasid ka ise tootmisega tegelema hakata. 2017 aastal viis firma ellu Leader projekti, luues kohaliku omavalitsuse püstitatud tööstushoonesse oma õmblustöökoja ning alustas naiste rõivaste väiketootmist. Hetkel müüakse toodangut peamiselt Lätis kaubamärgi Lina või Branchess nime all. Ettevõtte juhi Kalvis Zarins'e sõnul on kaugemas plaanis eesmärgiks seatud siseneda rahvusvahelisele turule. COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse puhangu tõttu on ettevõttel hetkel raskusi Itaaliast kvaliteetse kanga kättesaamisega.

Lõuna veetsime Aluksne ajaloolises keskuses asuvas Benevilla hotelli ja kohvikukompleksis. **SIA Benevilla** on pereettevõtte milline töötab alates 2016. Tegemist on suurima Leader projektide investeeringuga, mis Aluksne tegevusgrupi poolt ellu viidud on. Üks projektidest hõlmas hoone rekonstrueerimist eesmärgiga luua hubane 6-toaline hotelliala ning teine kohviku loomist, kus pakutakse lisaks muule oma kasvatatud hooajalisi puuvilju ja marju ning pakutakse käsitöölimonaadi. Kogu pere ja nende sõbrad on seotud hotelli tööga.

Pealelõuna veetsime paadiga Aluksne järvel sõites. Intars Dambis koos oma naisega alustasid ettevõttega **IK "MARIENBURG ID"** 2016. aastal ja tegid esimese LEADER projekti "Turismiteenuste arendamine looduse ja kultuuriga käsikäes". Projekti toel ostsid nad paadi reisijate transpordiks Aluksne järvel (20 istekohaga). Tegemist on kvaliteetse teenusega, mis pakub ekskursioone koos audiogiidiga erinevates keeltes (läti, eesti, inglise ja vene). Suve jooksul korraldatakse regulaarseid reise vastavalt klientide soovidele. Paljude turistide ja kohalike lemmik.

Peale paadisõitu tutvustati meile värskelt korrastatud Aluksne järve promenaadi ja selle lähiümbrust. Tegu on paigaga, mis pakub kõigile midagi – lastele ja noortele mänguväljak, staadion; kultuurihuvilistele loss, lossivaremed ja vaatetorn; puhkuse nautijatele rannaala ja restoran jpm. Saarel käies oli näha, et tegu on paigaga, mis on kohaliku kogukonna jaoks tõesti oluline – rahvast liikus palju ja inimesed tundsid pakutavatest võimalustest siiralt rõõmu.

Samas Aluksne järve ääres tegutseb **SIA “Hanvest”** mis on uus ettevõtte ja milline alustas oma tööd alles 2019. aasta lõpus. Selle lühikese aja jooksul on nad saanud rahastuse mitmele LEADER projektile. Projekti “Uudsed lahendused pakkumaks eriilmelisi turismiteenuseid Aluksnes” tulemusena saavad Aluksne linna külalised kasutada teenust Veloosta, mis pakub võimalust rentida elektri jalgrattaid, elektri skootreid, pere jalgrattaid jne.

SIA GMS näol on tegemist individuaalõmblusteenust pakkuva väikeettevõttega Aluksne linnas, kes valis uue tegevussuuna 2019. aastal, mil viidi ellu ka LEADER project “Kui õmblemis-hobist kujuneb tõsine ettevõtte ja uut tüüpi pakkumus turul”. Ateljee juht on Solvita Berzina, kes pakub rätsepateenust. Tal on rikkalik kogemus õmbluskursuste läbiviimisel ja tema projekt kasvatab võimalusi teha üks-ühele koolitusi või väiksemaid grupikoolitusi. Solvita on ka töötukassa partneriks kursuste läbiviimisel. Ta on pühendanud ateljee tegevustesse ka oma poja, kes õpib praegu rätsepaks ja kavatseb töötada 3D disaini ja modelleerimise suunal.

Külastasime ka **Aluksne Banitise jaama** ajaloolisse pagasiküüni rajatud multimeediaekspositsiooni, milles saab kogeda enam kui sajandi jagu raudteede ajalugu nii videopiltide kui eksponaatide näol. Muuseumi interjäär on inspireeritud rongidest ning pakub lisaks visuaalsele võimalust osa saada turistidele suunatud elamussõidust “Maitset”, kus degusteeritakse kohalikku toodangut ning mis päädib meeleoluka rongirööviga. Elamussõit kulgeb kitsarööpmelisel raudteel 33 km pikkusel marsruudil Aluksne-Gulbene rongiga Banitis, milline on ainus kogu Baltikumis. Tänapäeval toimub nimetatud marsruudil reisijate vedu kaks korda päevas kummaski suunas. Gulbene-Aluksne kitsarööpmeline raudtee on kultuurilooline raudteelõik, mis on säilinud 1903. aastal ehitatud Plavinase-Gulbene-Aluksne-Ape-Valka raudteeliinist.

Õppereisi viimase objektina külastasime ettevõtte **SIA TVAIKS UN OGLE** poolt Aluksne vanasse raudteejaama loodud burgerikohvikut. Tegemist on LEADER projektiga “Uus pakkumus- burgerid Aluksne rongijaamas” mille raames alustati uudse teenuse pakkumisega Aluksne linnas, millel on oma lugu ja maitse. Turistidel ja kohalikel on võimalus püüda uusi elamusi uues ja erilises kohas. Ajalugu ja kaasaeg kohtuvad siin!

COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse puhang on oma jälje jätnud ka meie lõunanaabrite ettevõtlusse, mistõttu esialgu plaanitud külastused kahte ettevõttesse jäid ära. Reklaamiagentuuri SIA “Stick with us”, mis pakub teenusena graafilist disaini erinevatele teavituspõhjustele, toodetele, üritustele, siltidele. Hetkel on ettevõtte alustanud uue toote pakkumist turul- jalgratta kleepsud. Selle toote arendamiseks said nad rahastuse LEADER projektist.

Samuti jäi ära puidtöötlemisettevõtte SIA “A un A” külastus. Ettevõtte peamine toode on laastude ja puitlaast plaatide tootmine. Enamik toorainest tuleb kohalikelt. 2017. aastal alustasid töötamist uuel suunal- pelleti tootmine. 2018. aastal ettevõtte kohandas endise lasteaia hoone uueks tootmishooneks. LEADER on toetanud väikemasina ostu.